

Треба сказати, що з усіх сфер суспільного життя, в яких побутує національна мова, найважливішою для її існування і розвитку є родинно-побутова сфера. Побутова мова спілкування – це та перша мова, яку дитина засвоює в родинному колі і за допомогою якої вона пізнає світ. Вона формує елементарні структури мислення і світосприйняття.

Незважаючи на те, що ця мова проста і конкретна, вона посідає центральне місце в системі мовних стилів. Якою б розвинутою не була мова, якщо вона виходить з ужитку в родинно-побутовій сфері, то поступово відмирає.

Мовна культура - це надійна опора у вираженні незалежності думки, розвиненості людських почуттів, у вихованості діяльного, справжнього патріотизму. Культура мови передбачає вироблення етичних норм міжнародного спілкування, які характеризують загальну культуру нашого сучасника.

Література

1. Левченко Т. Мова і духовність нації// Українська мова і література в школі. - 2003. - № 5. - С. 67-69
2. Ляхоцька Л. "Хочеш добра своїй нації-не нехтуй рідною мовою..."(І.Огієнко і мова)// Початкова школа. - 1997. - № 12. - С. 1-5
3. Невгодовський А. У мові - пам'ять народу. Мова - код і паспорт нації : Українознавча робота в школах-родинах // Початкова школа. - 2000. - № 6. - С. 29-32
4. Сідько Н. Українська мова : джерело нації і державності // Вісник Книжкової палати. - 2005. - № 10. - С. 55
5. Скільський Д. Українська мова-духовна основа української нації // Визвольний шлях. - 2001. - № 9. - С. 38-43

Поляков Руслан Романович

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.

Державний біотехнологічний університет

ПРОБЛЕМАТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Українська мова є важливим елементом нашої національної ідентичності. Вона не лише служить засобом спілкування, але й є символом нашої культури та історії. Сьогодні українська мова стикається з безліччю викликів, які потребують уваги і вирішення. У світлі сучасних соціально-політичних змін, глобалізації та технологічного прогресу питання про місце та роль української мови стає ще більш актуальним.

На сьогодні українська мова посідає значне місце в освітній, культурній та медійній сферах. За останні роки спостерігається зростання популярності української мови в мас-медіа, а також її використання в культурних заходах. Проте, попри ці позитивні зрушення, проблема двомовності залишається серйозною. В багатьох регіонах України російська мова все ще домінує у повсякденному спілкуванні, що негативно впливає на статус української.

Згідно з даними останніх соціологічних досліджень, більшість молоді надає перевагу спілкуванню російською мовою. Це викликано не лише мовними традиціями, але й впливом медіа, популярних фільмів та музики. Наслідком цього є зниження зацікавленості до вивчення української мови, особливо серед молоді.

По-перше, важливо зазначити недостатню підтримку держави в реалізації мовної політики. Хоча існують закони, що захищають українську мову, їхнє виконання часто залишається на низькому рівні. Наприклад, у багатьох навчальних закладах не дотримуються вимог щодо викладання предметів українською мовою. Це питання особливо актуальне в регіонах, де українська мова не є домінуючою. Брак контролю з боку держави призводить до ситуацій, коли учні змушені вивчати предмети російською мовою, що підриває їхню мовну компетентність і формує неправильне сприйняття української як другорядної мови. По-друге, бракує кваліфікованих фахівців, які здатні ефективно навчати української мови у школах та

вищих навчальних закладах. Часто викладачі не мають достатнього рівня підготовки, що негативно впливає на якість навчання. Це стосується не лише мовних аспектів, але й культурного контексту, що супроводжує українську мову. Важливо, щоб учителі могли не лише навчати граматики та лексики, але й передавати учням багатство української культури, традицій та історії.

Ще однією серйозною проблемою є випадки дискримінації української мови. У деяких регіонах України українці стикаються з перешкодами у спілкуванні та отриманні послуг рідною мовою, що підриває їхні мовні права. Часто українці відчувають тиск з боку оточуючих, що призводить до страху використовувати рідну мову у публічних місцях. Такі випадки формують негативне ставлення до української мови як до "менш цінної" і, як наслідок, послаблюють прагнення до її використання.

Додатковою проблемою є недостатня присутність української мови в медіа та інтернет-просторі. Незважаючи на зростання кількості україномовного контенту, його все ще недостатньо в порівнянні з російськомовним. Молодь, яка проводить багато часу в Інтернеті, часто стикається з переважно російськомовним контентом, що може знижувати їхнє зацікавлення у вивченні української мови.

Глобалізація стає ще одним важливим викликом. З розвитком технологій та доступу до міжнародного контенту, англійська мова все частіше стає домінуючою. Молодь орієнтується на глобальні тренди, що призводить до зменшення інтересу до рідної мови. За даними досліджень, багато молодих людей вважають, що знання англійської мови є більш важливим для їхньої кар'єри, ніж знання української. Технологічний прогрес також ставить нові завдання. Українська мова має адаптуватися до нових комунікаційних форматів — соціальних мереж, онлайн-платформ та відеоігри. Проте, недостатня кількість україномовного контенту в Інтернеті ускладнює доступ до інформації для носіїв української мови. Це особливо важливо для молоді, яка проводить значну частину свого часу в онлайн-середовищі.

Соціальні зміни в суспільстві також впливають на статус української мови. В умовах швидкого розвитку суспільства та культурної глобалізації, українська мова може стати жертвою забуття, якщо її не підтримувати активно.

Попри всі виклики, є й позитивні тенденції. Освіта відіграє ключову роль у майбутньому української мови. Якісне викладання української мови у школах та університетах є запорукою збереження і розвитку мови. Зокрема, важливо впроваджувати нові методики викладання, що включають інтерактивні елементи та сучасні технології.

Важливим є також розвиток українського контенту в медіа. Підтримка україномовних програм та платформ, які популяризують українську мову, може суттєво вплинути на її статус у суспільстві. Варто заохочувати створення нових медійних форматів, які б презентували українську культуру та мову в привабливій формі.

Громадська активність молоді та різних організацій також є важливим чинником. Ініціативи, спрямовані на захист та популяризацію української мови, можуть сприяти підвищенню її статусу. Наприклад, організація мовних клубів, фестивалів української культури, а також активна участь у соціальних мережах можуть залучити молодь до вивчення та використання української мови.

Отже, українська мова сьогодні потребує нашої уваги та підтримки. Вирішення існуючих проблем вимагає комплексного підходу, залучення держави, суспільства та кожного з нас. Підтримка ініціатив, які сприяють збереженню та розвитку української мови, є нашою спільною справою. Лише спільними зусиллями ми зможемо забезпечити майбутнє нашої рідної мови.

У цей важкий для країни час важливо усвідомлювати, що мова — це не просто засіб комунікації, а також важливий інструмент для консолідації нації. Кожен з нас має відповідальність за збереження та популяризацію української мови у своєму оточенні, адже вона є основою нашої культурної спадщини.